

FUNDACJA
IM. STEFANA
BATOREGO

ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. 22 536 02 00
fax 22 536 02 20
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl

Informacja prasowa

Warszawa, 10 lipca 2018

Skrócenie kadencji sędziów Sądu Najwyższego łamie zasadę ochrony praw nabytych oraz zasadę niedziałania prawa wstecz

Przepis obniżający wiek przejścia w stan spoczynku sędziów Sądu Najwyższego nie spełnia standardów prawidłowej legislacji - wynikających z zasad demokratycznego państwa prawa - oraz narusza ochronę praw nabytych. Godzi również w zakaz działania prawa wstecz i zasadę ochrony interesów w toku. To główne wnioski z opinii prawnej prof. Piotra Uziębły przygotowanej dla Fundacji im. Stefana Batorego.

Regulacja zawarta w art. 111 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym nie odpowiada standardom prawidłowej legislacji. Ustawowe obniżenie wieku przejścia w stan spoczynku urzędujących obecnie sędziów Sądu Najwyższego do 65. roku życia, w ocenie eksperta może być niezgodne z Konstytucją. Sędziowie Sądu Najwyższego, w tym I Prezes, zostali powołani w czasie, w którym według prawa, stan spoczynku następował wraz z ukończeniem 70. roku życia. Obecna ustawa zmienia reguły w odniesieniu do stosunków już istniejących.

„Obecni sędziowie mieli prawo oczekiwać, że ich wybór będzie pozwalał im na orzekanie do ukończenia 70. roku życia i być może nie zdecydowałiby się na ubieganie o stanowisko sędziego SN, gdyby ta perspektywa czasowa była krótsza. Podobny argument dotyczy również zgody na ubieganie się o stanowisko I Prezesa SN. Aktualnie przyjęte rozwiązania trudno uznać za odpowiadające zasadom prawnego fair play” – wyjaśnia prof. Piotr Uziębły, ekspert Fundacji Batorego.

W ocenie eksperta dopuszczalne byłoby obniżenie wieku przejścia w stan spoczynku, ale w stosunku do sędziów SN wybieranych **już na mocy nowych przepisów** lub **pozostawienie obecnym sędziom możliwości wyboru**: przejście w stan spoczynku wraz z ukończeniem 65. roku życia lub 70. roku życia. Oświadczenie w tej sprawie powinno mieć jednak charakter **wiązący i niezależny** od woli podmiotów trzecich, w tym również od woli Prezydenta.

Uzależnienie możliwości pełnienia funkcji przez sędziów Sądu Najwyższego od woli Prezydenta, który nie musi popierać swojej decyzji żadnymi argumentami budzi duże zastrzeżenia w aspekcie niezawisłości sędziowskiej.

Pomysł wygaśnięcia mandatu I Prezes SN jest szczególnie rażący, gdyż jego długość jest dokładnie określona w Konstytucji art.183 ust. 31 i wynosi 6 lat.

„Zmiana wieku przejścia sędziów w stan spoczynku nie ma oparcia w żadnych normach, zasadach lub wartościach konstytucyjnych, które mogłyby stanowić podstawę dla dokonania takiej zmiany. Sama wola wyrażona przez parlament nie może być uznana za taką podstawę, gdyż Sejm, Senat oraz Prezydent RP muszą działać w granicach wyznaczonych przez ustawę zasadniczą”- dodaje prof. Uziębło.

[Opinia w sprawie realizacji zasady prawidłowej legislacji w ustawie o Sądzie Najwyższym w zakresie jakim obniża ona wiek przejścia w stan spoczynku sędziów już sprawujących funkcje orzecznicze w tym organie](#) – prof.Piotr Uziębło

Dodatkowe informacje:

Marzena Płodowska

Demokracja /forumIdei

Fundacja im. Stefana Batorego

+48 508-850-464, mpludowska@batory.org.pl